

***РОЗДІЛОВІ
ЗНАКИ ПРИ
ПРЯМІЙ МОВІ***

**ЦЕ
ЦІКАВО!!!**

Підготувала - Поп І.П.

- ***Пряма мова:***

П – якщо пишеться з великої літери;

п - якщо пишеться з малої літери.

- ***Слова автора:***

А – якщо пишуться з великої літери;

а – якщо пишуться з малої літери

Запам'ятай!

1. Пряму мову беруть у лапки.
2. У лапки беруть також знак питання, знак оклику, три крапки, а крапку з комою виносять за лапки.
3. Якщо пряма мова містить знак питання, знак оклику, три крапки, то ні крапки, ні коми після них не ставлять.

❖ Якщо слова автора стоять перед прямою мовою, то після них ставиться двокрапка, а пряма мова береться у лапки і перше слово пишеться з великої літери.

А : “П”.

Наприклад:

Щедрують люди щедрою любов’ю, господа засіваючи добром:
“Та сійся, сійся, щедрістю родися, на многі літа множся на землі
і в многості своїй благословися сонячноликим хлібом на столі”.

М.Ткач

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ !

Знак питання, знак оклику або три крапки ставляться перед другими лапками, а крапка – після них.

А : “П!”

І якби на те моя воля, написала б я скрізь курсивами: “Так багато на світі горя. Люди, будьте взаємно красивими”

Л.Костенко

А : “П?”

Над Пуголювком Жаба поглумилась: “І в кого ти таке гиденьке уродилосьь?”

В.Симоненко

А : “П...”

У мене в серці злиток горя й муки, та все ж я бачу, каєшся сповна, і я кладу тобі на плечі руки: “Пробач...моя вина...”

В.Симоненко

ПРЯМА МОВА ПЕРЕД СЛОВАМИ АВТОРА

❖ Якщо пряма мова стоїть перед словами автора, то вона береться в лапки, після неї ставиться кома, або знак питання, знак оклику, або три крапки (залежно від характеру речення) і тире, а слова автора пишуться з малої літери.

“П”, - а.

“Три біди є у людини: смерть, старість і погані діти”, - говорить українська народна мудрість.

“П!” - а.

“Краще померти стоячи, ніж на колінах жити!” – сказав учитель історії дітям.

“П?” - а.

“Куди ж це ви, мамо?” – сполохано кинулись діти.

“Куди ви, бабусю?” – онуки біжать до воріт.

Б. Олійник

“П...” - а.

“Ми всі знаємо, що треба шанувати старість... Але не всі знають, що й молодість потрібно поважати...” – говорив Пирогов.

❖ Якщо пряма мова стоїть у середині авторського речення, то після слів автора ставиться двокрапка, пряма мова береться в лапки, а після неї, перед другою частиною слів автора, ставиться кома тире або тільки тире, якщо пряма – речення питальне, окличне чи містить три крапки.

А: “П”, - а.

Іще бліда, іще мов крейда біла, а наче й усміхнулась, лебеділа: “От бачте, мамо, все і обійшлося”, - і цілувала матері волосся.

Ліна Костенко

А: “П!” - а.

Я прощаюся з літом. І воно мені каже: “Прощай!” – і хитає над шляхом порожній гнізда грачині.

Ліна Костенко

А: “П?” - а.

Коли мене питають: “Любиш ріки, річки і потічки?” – відмовчуюсь: воно в мені навіки...

В.Підпалий

ПРЯМА МОВА РОЗРИВАЄТЬСЯ СЛОВАМИ АВТОРА

ПРЯМА МОВА – ОДНЕ РЕЧЕННЯ

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ !

❖ Якщо слова автора стоять у середині прямої мови, то лапки ставлять тільки двічі – на початку і в кінці прямої мови.

“П, - а, - п”.

“Ходімо у весну, нам річка сказала, - бо крига воскресла і плесо заграло.”

А. Мойсієнко

ПРЯМА МОВА - КІЛЬКА РЕЧЕНЬ:

❖ Якщо на місці розриву повинен стояти знак питання, знак оклику, три крапки, то ці знаки зберігаються, а після них ставиться тире, а друга частина прямої мови починається з великої літери.

“П... - а. - П”.

“Яка ти розкішна, земле... - думала Маланка, - Весело засівати тебе хлібом, прикрашати зелом”.

М.Коцюбинський

“П? – а. - П”.

“Хіба ж, дівчино, можна так пізно ходити? – сказав з докором, з тугою і для чогось, як на свідка, кивнув головою на місяць. – Уже он скоро перші півні заспівають”.

М.Стельмах

“П! - а, - п”.

“Сину, кріпися! – мені ти твердила. – Адже ж не паном родився ти чей! Праця, що в гріб мене вчасно вложила, та лиш тебе доведе до людей”.

І.Франко

❖ У діалогах пряма мова починається з абзацу, і перед репліками ставиться тире.

Наприклад:

- Вставай, сину, підемо.

Протираю од сну очі.

- Куди,мамо?

- О, а хіба ти забув: підемо дивитись, як сонце сходитьь.

❖ Пряма мова у драматичних творах:

1. Пишеться після назви дійової особи та крапки (без лапок)

Наприклад:

Соня. Ні, тату, не все благополучно!

Пузир. А що ж тут сталося?

Соня. (подає йому хліб) Гляньте!

Пузир. (розглядає) Хліб!

2. Пишеться під назвою дійової особи в поетичних творах (без крапки або після двокрапки)

Наприклад:

Свічка

Меласю! Рідна!

Меланка

Любий! Ти живий?..

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ !

1. Не виділяємо лапками прямої мови , коли немає прямої вказівки на конкретного мовця.

Наприклад:

Кажуть: щоб солодко відпочивалося, треба гарно потрудитися.

2. Слова, що вказують на джерело повідомлення, виділяємо лише комами.

Наприклад:

У Києві, повідомляють газети, нарешті розпочала роботу сесія Верховної Ради України.

3. Коли пряма мова входить до простого речення як непряма, текст подаємо без спеціальних розділових знаків

Наприклад:

Мати сказала припнути теля.

4. Не виділяється також непряма мова, що входить до складного речення його підрядною частиною та приєднується сполучниками що, щоб, ніби, мов, немов, наче, неначе, частками хай, нехай.

Наприклад:

Іван Васильович попередив, щоб я не запізнювався на роботу.

